

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра географії та методики її навчання

ГЕОГРАФІЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Навчальний посібник (курс лекцій)
для студентів природничо-географічних факультетів

Укладач: Ситник О.І.

Умань
2014

УДК [911.3:316.32](075.8)

ББК [65.049:11]я73

Г-35

*Ухвалено рішенням Вченої ради природничо-географічного факультету
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 5 від 23 грудня 2014 р.)*

Рецензенти:

О. В. Браславська – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

І. В. Кравцова – кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Г-35 Географія глобалізаційних процесів: навч. посіб. / уклад. Ситник О. І. –
Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2014. – 111 с.

У навчальному посібнику наведено відомості про сучасні глобалізаційні процеси; розглянуті проблеми глобалізації сучасного світу, формування глобальної політичної та економічної систем та шляхи їх розв'язання.

Посібник розрахований на студентів географічних та екологічних спеціальностей, вчителів географії.

Географія глобалізаційних процесів

Навчальний посібник для студентів природничо-географічних факультетів

Укладач: Олексій Іванович Ситник

Лекція 1. Глобалізація сучасного світу. Сутність, тенденції, особливості

1. Сутність глобалізації сучасного світу
2. Тенденції глобалізації
3. Особливості глобалізації в сучасному світі

1.1. Сутність глобалізації сучасного світу

У основі тенденцій сучасних міжнародних відносин лежить концепція світу XXI століття – це злагоджені принципи взаємостосунків держав на міжнародній арені, котрі сприятимуть затвердженню світу без насильства, забезпеченню всеосяжної безпеки, переходу держав й регіонів до стійкого розвитку, побудови на планеті гармонійної цивілізації, що включає різні держави, нації, культури, релігії. Глобалізація є головним засобом для реалізації зазначеної концепції, проте вона викликає багато протиріч в міжнародних відносинах, котрі є найактуальнішими на сучасному етапі.

Сьогодні існування глобалізації як явища зазвичай не викликає сумнівів і ніким не заперечується. Водночас дати наукове визначення глобалізації досить складно, із огляду на політичний аспект проблеми, безпрецедентні за масштабом й концентрацією інтереси. Парадокси глобалізації не випадково є предметом гострих теоретичних суперечок, оскільки неоднозначність процесів, що розгортаються, неминуче позначаються на уявленнях про них.

Поява в науковій літературі терміну «глобалізація» датується кінцем 1960-х рр., проте справжнього розквіту концепція глобалізації досягла в першій половині 1990-х рр., коли фактично будь-які політичні, економічні й соціальні зміни в світі почали розглядатися під кутом положень даної концепції.

Дискусія з проблем глобалізації триває упродовж декількох десятиріч, під час якої поступово виробляються загальні підходи до вивчення цього нового та складного явища й процесу сучасності.

У науковий обіг термін «глобалізація» вперше був уведений відомим американським економістом й фахівцем в галузі управління виробництвом Т. Левіттом. Він позначив цим словом феномен злиття ринків окремих товарів, вироблюваних великими багатонаціональними корпораціями (БНК).

Більш широке значення новому терміну надали в Гарвардській школі бізнесу, й головним його популяризатором став консультант цієї школи, японець, Д. Оме, що опублікував 1990-го р. працю «Світ без кордонів». Вважаючи, що світова економіка відтепер визначається взаємозалежністю центрів «тріади» (США, Японія, Євросоюз), він стверджував, що

Навчальне видання

Ситник Олексій Іванович

**ГЕОГРАФІЯ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 06.01.2015

Формат 60x84/16

Папір офсет. Ум. арк. 6,45

Тираж 100 прим. Зам. № 2367

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»
20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19
Свідоцтво: серія ДК №2521 від 08.06.2006 р.
тел.: (04744) 4-64-88, 4-67-77
e-mail: vizavi08@mail.ru

